

[Wilhelm]

mere indhold af den. Men det er klart, at der har været et hul dér, siden fællesinstruksen formelt bortfaldt i 1976 og så indtil nu.

Det er også nyt, siden vi fremsatte dette forslag sidste gang i februar i år, at vi har fået sindssygelovudvalget. Dette udvalg er blevet sat til at kigge på tvangsindgreb i bredere almindelighed – ikke bare det, der traditionelt er omfattet af den gamle sindssygelov. Jeg forstår ikke, hvordan et sindssygelovudvalg seriøst skal kunne behandle spørgsmål om tvangsindgreb af anden art uden overhovedet at kende omfanget, uden at vide, hvad praksis er rundt omkring – og det er jo tilfældet, for vi aner ikke noget om det omfang. Jeg har i årevis spurgt om omfanget af det ene og det andet og det tredje inden for tvangsindgreb over for sindslidende og får bare det svar: ja men der findes ingen indberetningspligt, og derfor har vi ikke tallene. Hvordan skal sindssygelovudvalget seriøst kunne behandle spørgsmålet om tvangsindgrebene, kriterierne for dem, hvordan man kan mindske dem osv. osv., uden overhovedet at kende den nuværende praksis, det nuværende omfang, forskellene fra amt til amt osv. osv.?

Jeg er derfor meget glad for, at ikke bare ordførere fra socialdemokratiet, SF, VS og de radikale gik forholdsvis ubetinget ind for de tre punkter, men at man også var positivt indstillet fra fremskridtspartiet. Jeg blev lidt usikker, da hr. Knud Lind tilføjede, at han mente, man skulle afvente udvalget. Ja men forslaget her går jo netop ud på at lave nogle administrative forbedringer uden at afvente udvalget. Derfor vil jeg gerne have, at fremskridtspartiet tydeliggør, hvad det mener. Man var positiv over for forslaget, men sagde alligevel, at i øvrigt mente man, vi skulle afvente udvalget.

Også fru Grethe Kindberg Jørgensen fra CD mente, at man måtte kunne gøre noget her uden at afvente udvalget. Jeg er glad for, at fru Grethe Kindberg Jørgensen også sagde, at hun meget gerne ville have instruksen for særforsorgen fremlagt i retsudvalget til sammenligning, for dér har det jo vist sig, at det kunne lade sig gøre med nogle administrative forbedringer, som virkelig har ændret retstilstanden for de åndssvage. Det må også kunne lade sig gøre, når det drejer sig om de sindslidende.

Jeg er også glad for, at kristeligt folkepartis ordfører – altså stadig væk inden for regeringspartierne – gik ubetinget ind for i hvert fald to af punkterne i dette forslag. Jeg synes, det åbner nogle muligheder, og det viser en vilje til at se åbent på det, uanset hvem det er, der fremsætter forslagene.

Jeg er også meget glad for, at indenrigsministeren sagde, at hun ikke umiddelbart var uenig i forslagens foranstaltninger. Sådan var den lidt kringlede formulering. Men jeg er altså ikke så glad for, at de to ministre alligevel konkluderede hver på deres område, at de synes, man skal afvente udvalgsarbejdet. Det er ikke kun for at fremskynde et eller andet her, men det skyldes to ting. For det første det, jeg allerede har nævnt: hvordan skal det udvalgsarbejde seriøst kunne behandle spørgsmål om disse andre tvangsforanstaltninger uden at ane noget om dem, uden at kende omfanget, uden at kende den geografiske forskellighed osv. osv.? Den anden grund til, at jeg ikke synes, man skal vente, er, at det har jo vist sig før, at denne praksis ændrede sig kraftigt, da der kom en slags indberetningspligt.

Må jeg erindre om det meget kedelige område, der hedder lobotomierne – altså det kirurgiske indgreb det hvide snit. Ingen af os anede, hvad praksis var rundt omkring i landet. Der var ingen tal på det. Jeg har spurgt om det, men der var ingen opgørelser. Først da ombudsmanden krævede nogle stikprøveundersøgelser, kom det frem, at dette kirurgiske indgreb i hjernen over for sindslidende blev benyttet med 20 gange så stor hyppighed i Viborg amt som i Københavns amt på den samme patientgruppe. Og hvad skete? I samme øjeblik ombudsmanden havde fået de tal på bordet, blev praksis ændret, så hyppigheden i Viborg faldt til landsgennemsnittet. De vidste ikke engang selv i Viborg, at de foretog indgrebet 20 gange hyppigere. Det siger noget om, at hvis vi vil overflødige tvangsindgreb til livs – nu har disse indgreb med lobotomien oven i købet vist sig at være så alvorlige, at alle er gået væk fra dem – så er det i det mindste vigtigt at vide, i hvilket omfang de foregår. Derfor kan jeg ikke forstå, at man kan have noget imod, at vi straks og administrativt og uden at afvente udvalgsarbejde – men netop bl.a. som en service til det udvalg – sørger for, at vi i hvert fald får kendskab til omfanget af det.